

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

Batya – Wife of King Solomon Part 3

1. **מל"א ג, א-ג**

" א וַיִּתְחַתֵּן שְׁלֹמֹה, אֶת-פָּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם; וַיִּקַּח אֶת-בַּת-פָּרְעֹה, וַיְבִיאָהּ אֶל-עִיר דָּוִד, עַד כִּלְתֹה לִבְנוֹת אֶת-בֵּיתוֹ וְאֶת-בֵּית יְהוָה, וְאֶת-חוֹמַת יְרוּשָׁלַם סָבִיב. ב רַק הָעָם, מִזְבָּחִים בְּבָמוֹת: כִּי לֹא-נִבְנְהוּ בֵּית לַשֵּׁם יְהוָה, עַד הַיָּמִים הָהֵם. ג וַיֵּאָהֵב שְׁלֹמֹה, אֶת-יְהוָה, לְלַכֵּת, בְּחֻקֹּת דָּוִד אָבִיו: וְרַק, בְּבָמוֹת--הוּא מִזְבֵּחַ, וּמִקְטִיר."

Solomon allied himself by marriage with Pharaoh king of Egypt. He married Pharaoh's daughter and brought her to the City of David [to live there] until he had finished building his palace, and the House of the LORD, and the walls around Jerusalem. The people, however, continued to offer sacrifices at the open shrines, because up to that time no house had been built for the name of the LORD. And Solomon, though he loved the LORD and followed the practices of his father David, also sacrificed and offered at the shrines.

2. **וַיֵּאָהֵב שְׁלֹמֹה, אֶת-יְהוָה VS וְהִמְלִךְ שְׁלֹמֹה, אֶהָב נָשִׁים נְכָרִיּוֹת רַבּוֹת--וְאֶת-בַּת-פָּרְעֹה:**

3. **שבת נו ע"ב:**

" אמר רב יהודה אמר שמואל: בשעה שנשא שלמה את בת פרעה הכניסה לו אלף מיני זמר ואמרה לו: כך עושין לעבודה זרה פלונית, וכך עושים לעבודה זרה פלונית, ולא מיחה בה. אמר רב יהודה אמר שמואל: בשעה שנשא שלמה את בת פרעה ירד גבריאל ונעץ קנה בים, ועלה בו שירטון, ועליו נבנה כרך גדול של רומי. במתניתא תנא אותו היום שהכניס ירבעם שני עגלי זהב אחד בבית אל ואחד בן נבנה צריף אחד וזהו איטליאה של יון"

Rav Yehuda said that Shmuel said: When Solomon married Pharaoh's daughter, she brought to him a thousand musical instruments and said to him: This is the way we do it for this idolatry, and this is the way we do it for that idolatry, and he did not protest that talk. Rav Yehuda said that Shmuel said: When Solomon married Pharaoh's daughter, the angel Gabriel descended from heaven and implanted a reed into the sea, and a sandbar grew around it, growing larger each year, and upon it the great city of Rome was built, which became God's instrument to punish Israel. It was taught in a *baraita*: On that very day that Jeroboam introduced two golden calves, one in Beth-El and the other in Dan, a single small hut was constructed, which was the first house constructed there. And that was the inauguration of Italy of Greece.

4. **מל"א ג', יד**

" וְאִם תֵּלֵךְ בְּדַרְכֵי, לִשְׁמֹר חֻקֵי וּמִצְוֹתַי, כַּאֲשֶׁר הִלַּךְ, דְּוִיד אָבִיךָ--וְהִאֲרַכְתִּי, אֶת-יָמֶיךָ."

And I will further grant you long life, if you will walk in My ways and observe My laws and commandments, as did your father David."

5. **מל"א ט', ד-ה**

"ד וְאַתָּה אִם-תֵּלֵךְ לִפְנֵי, כַּאֲשֶׁר הִלַּךְ דָּוִד אָבִיךָ בְּתֵם-לֵבָב וּבִישׁוּר, לַעֲשׂוֹת, כֹּל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ--חֻקֵי וּמִשְׁפָּטַי, תִּשְׁמֹר. ה וְהִקְמַתִּי אֶת-כִּסֵּא מַמְלַכְתְּךָ, עַל-יִשְׂרָאֵל--לְעֹלָם: כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי, עַל-דָּוִד אָבִיךָ לֵאמֹר, לֹא-יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ, מֵעַל כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל."

" As for you, if you walk before Me as your father David walked before Me, wholeheartedly and with uprightness, doing all that I have commanded you [and] keeping My laws and My rules, then I will establish your throne of kingship over Israel forever, as I promised your father David, saying, 'Your line on the throne of Israel shall never end.'"

6. **מל"א י"א, ט**

" וַיִּתְאַנֵּף יְהוָה, בְּשֹׁלֹמֹה: כִּי-נָטָה לְבָבוֹ, מֵעַם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הַנִּרְאָה אֵלָיו, פַּעַמַּיִם"

The LORD was angry with Solomon, because his heart turned away from the LORD, the God of Israel, who had appeared to him twice

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

7. מל"א יא

" יד ויקם יהוה שטן לשלמה, את הַדָּד הָאֲדָמִי: מִזְרַע הַמֶּלֶךְ הוּא, בְּאֶדוֹם. טו ויהי, בהיות דָּוִד אֶת-אֶדוֹם, בְּעֵלוֹת יוֹאֵב שַׂר הַצָּבָא, לְקַבֵּר אֶת-הַחֲלָלִים; וַיָּרָה כָּל-זָכָר, בְּאֶדוֹם. טז כִּי שֵׁשֶׁת חֳדָשִׁים יָשַׁב-שָׁם יוֹאֵב, וְכָל-יִשְׂרָאֵל, עַד-הַכְּרִית כָּל-זָכָר, בְּאֶדוֹם. יז וַיִּבְרַח אֲדָד הוּא וְאֲנָשִׁים אֲדָמִיִּים מֵעַבְדֵי אָבִיו, אִתּוֹ--לְבֹאֵ מִצְרַיִם; וְהָדָד, נָעַר קִטָּן. יח וַיִּקְמוּ, מִמִּדְיָן, וַיָּבֹאוּ, פָּאָרָן; וַיִּקְחוּ אֲנָשִׁים עִמָּם מִפָּאָרָן, וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם אֶל-פְּרַעֲה מֶלֶךְ-מִצְרַיִם, וַיִּתְּנוּ-לוֹ בַּיִת וְלֶחֶם אָמַר לוֹ, וְאָרְץ נָתַן לוֹ. יט וַיִּמְצָא הָדָד חֵן בְּעֵינֵי פְרַעֲה, מְאֹד; וַיִּתְּנוּ-לוֹ אִשָּׁה אֶת-אָחוֹת אִשְׁתּוֹ, אָחוֹת תַּחְפְּנִיס הַגְּבִירָה. כ וַתֵּלֶד לוֹ אָחוֹת תַּחְפְּנִיס, אֶת גְּנֻבַת בְּנוֹ, וַתִּגְמְלֶהוּ תַּחְפְּנִיס, בְּתוֹךְ בַּיִת פְּרַעֲה; וַיְהִי גְנֻבַת בַּיִת פְּרַעֲה, בְּתוֹךְ בְּנֵי פְרַעֲה. כא וְהָדָד שָׁמַע בְּמִצְרַיִם, כִּי-שָׁכַב דָּוִד עִם-אֲבֹתָיו, וְכִי-מָת, יוֹאֵב שַׂר-הַצָּבָא; וַיֹּאמֶר הָדָד אֶל-פְּרַעֲה, שְׁלַחְנִי וְאַלְךָ אֶל-אֶרְצִי. כב וַיֹּאמֶר לוֹ פְּרַעֲה, כִּי מָה-אֲתָה חֹסֵר עָמִי, וְהִנֵּה מִבְּקִשְׁךָ לִלְקֹת אֶל-אֶרְצְךָ; וַיֹּאמֶר לָא, כִּי שְׁלַח תִּשְׁלַחְנִי... כה וַיְהִי שְׁטָן לְיִשְׂרָאֵל כָּל-יְמֵי שְׁלֹמֹה, וְאֶת-הַרְעָה אֲשֶׁר הָדָד; וַיִּקְץ, בְּיִשְׂרָאֵל, וַיִּמְלֶךְ, עַל-אֲרָם."

So the LORD raised up an adversary against Solomon, the Edomite Hadad, who was of the royal family of Edom. When David was in Edom, Joab the army commander went up to bury the slain, and he killed every male in Edom; for Joab and all Israel stayed there for six months until he had killed off every male in Edom. But Hadad, together with some Edomite men, servants of his father, escaped and headed for Egypt; Hadad was then a young boy. Setting out from Midian, they came to Paran and took along with them men from Paran. Thus they came to Egypt, to Pharaoh king of Egypt, who gave him a house, assigned a food allowance to him, and granted him an estate. Pharaoh took a great liking to Hadad and gave him his sister-in-law, the sister of Queen Tahpenes, as wife. The sister of Tahpenes bore him a son, Genubath. Tahpenes weaned him in Pharaoh's palace, and Genubath remained in Pharaoh's palace among the sons of Pharaoh. When Hadad heard in Egypt that David had been laid to rest with his fathers and that Joab the army commander was dead, Hadad said to Pharaoh, "Give me leave to go to my own country." Pharaoh replied, "What do you lack with me, that you want to go to your own country?" But he said, "Nevertheless, give me leave to go."....He was an adversary of Israel all the days of Solomon, adding to the trouble [caused by] Hadad; he repudiated [the authority of] Israel and reigned over Aram.

8. Similarities between Hadad and Moshe

Hadad	Moshe
וַיְהִי, בְּהִיּוֹת דָּוִד אֶת-אֶדוֹם, בְּעֵלוֹת יוֹאֵב שַׂר הַצָּבָא, לְקַבֵּר אֶת-הַחֲלָלִים; וַיָּרָה כָּל-זָכָר, בְּאֶדוֹם	וַיֹּאמֶר, בְּיָלְדְכֶן אֶת-הַעֲבָרִיּוֹת, וַרְאִיתָן, עַל-הָאֲבָנִים: אִם-בֶּן הוּא וְהִמְתָּן אֹתוֹ, וְאִם-בַּת הוּא וְסִיָּה
וַיִּבְרַח אֲדָד הוּא וְאֲנָשִׁים אֲדָמִיִּים מֵעַבְדֵי אָבִיו, אִתּוֹ--לְבֹאֵ מִצְרַיִם; וְהָדָד, נָעַר קִטָּן	וַיִּשְׁמַע פְּרַעֲה אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה, וַיִּבְקֹשׁ לְהַרְגוֹ אֶת-מֹשֶׁה; וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פְרַעֲה, וַיָּשָׁב בְּאֶרְץ-מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל-הַבְּעָר
וַיִּקְמוּ, מִמִּדְיָן, וַיָּבֹאוּ, פָּאָרָן; וַיִּקְחוּ אֲנָשִׁים עִמָּם מִפָּאָרָן, וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם אֶל-פְּרַעֲה מֶלֶךְ-מִצְרַיִם, וַיִּתְּנוּ-לוֹ בַּיִת וְלֶחֶם אָמַר לוֹ, וְאָרְץ נָתַן לוֹ. יט וַיִּמְצָא הָדָד חֵן בְּעֵינֵי פְרַעֲה, מְאֹד; וַיִּתְּנוּ-לוֹ אִשָּׁה אֶת-אָחוֹת אִשְׁתּוֹ, אָחוֹת תַּחְפְּנִיס הַגְּבִירָה	וַיֹּאמֶר אֶל-בְּנֹתָיו, וְאִי; לְמָה זֶה עֲזַבְתָּן אֶת-הָאִישׁ, קְרָאָן לוֹ וַיֹּאכַל לֶחֶם. כא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, לְשִׁבְתָּ אֶת-הָאִישׁ; וַיִּתְּן אֶת-צִפְרָה בְּתוֹ, לְמִשָּׁה
וְהָדָד שָׁמַע בְּמִצְרַיִם, כִּי-שָׁכַב דָּוִד עִם-אֲבֹתָיו, וְכִי-מָת, יוֹאֵב שַׂר-הַצָּבָא; וַיֹּאמֶר הָדָד אֶל-פְּרַעֲה, שְׁלַחְנִי וְאַלְךָ אֶל-אֶרְצִי	וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה בְּמִדְיָן, לֵךְ שֹׁב מִצְרַיִם: כִּי-מָתוּ, כָּל-הָאֲנָשִׁים, הַמְּבַקְשִׁים, אֶת-נַפְשְׁךָ
וַיֹּאמֶר הָדָד אֶל-פְּרַעֲה, שְׁלַחְנִי וְאַלְךָ אֶל-אֶרְצִי. כב וַיֹּאמֶר לוֹ פְּרַעֲה, כִּי מָה-אֲתָה חֹסֵר עָמִי, וְהִנֵּה מִבְּקִשְׁךָ לִלְקֹת אֶל-אֶרְצְךָ; וַיֹּאמֶר לָא, כִּי שְׁלַח תִּשְׁלַחְנִי.	וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיָּשָׁב אֶל-יִתְרֵ חָתָנוֹ, וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלְכָה נָא וְאִשׁוּבָה אֵל-אֹחֵי אִשְׁרָךְ בְּמִצְרַיִם, וְאַרְאֶה, הַעוֹדֵם חַיִּים
וַתֵּלֶד לוֹ אָחוֹת תַּחְפְּנִיס, אֶת גְּנֻבַת בְּנוֹ, וַתִּגְמְלֶהוּ תַּחְפְּנִיס, בְּתוֹךְ בַּיִת פְּרַעֲה; וַיְהִי גְנֻבַת בְּנֵי פְרַעֲה	וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד, וַתִּבְאֶהוּ לְבַת-פְּרַעֲה, וַיְהִי-לָהּ, לְבֵן

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

ויקמו, ממדין, ויבאו, פארן; ויקחו אנשים עמם מפארן, ויבאו מצרים אל-פרעה מלך-מצרים, ויתן-לו בית ולחם אמר לו, וארץ נתן לו	ויברח משה מפני פרעה, וישב בארץ-מדן וישב על-הבאר"

Similarities between Shlomo and Pharaoh .9

Shlomo	Pharaoh
* ושלמה, היה מושל בכל-הממלכות--מן-הנהר ארץ פלשתים, ועד גבול מצרים: מגשים מנחה ועבדים את-שלמה, כל-ימי חייו. * כל-העם הנותר מן-האמרי החתי הפרזי, החוי והיבוי, אשר לא-מבני ישראל, המה. כא בני-הם, אשר נתרו אחריהם בארץ, אשר לא-יכלו בני ישראל, להחרימם; ויעלם שלמה למס-עבד, עד היום הזה. * כי-הוא רדה בכל-עבר הנהר, מתפסח ועד-עזה--בכל-מלכי, עבר הנהר * לבד משרי הנצבים לשלמה, אשר על-המלאכה, שלשת אלפים, ושלוש מאות--הרדים בעם, העשים במלאכה".	ויבן ערי מסכנות, לפרעה--את-פתם, ואת-רעמסס . וכאשר יענו אתו, כן ירבה וכן ירץ; ויקצו, מפני בני ישראל . ויעבדו מצרים את-בני ישראל, בפרך . וימרו את-חיהם בעבדה קשה, בחמר ובלבנים, ובכל-עבדה, בשדה--את, כל-עבדתם, אשר-עבדו בהם, בפרך
ויעל המלך שלמה מס, מכל-ישראל; ויהי המס, שלשים אף איש . וזה דבר-המס אשר-העלה המלך שלמה	וישימו עליו שרי מסים, למען ענתו בסבלתם;
ואת כל-ערי המסכנות, אשר היו לשלמה, ואת ערי הרקב, ואת ערי הפרשים	"ויבן ערי מסכנות, לפרעה
*תכבד העבדה על-האנשים, ויעשו-בה ; *אביה, הקשה את-עלנו; ואתה עתה הקל מעבדת אביך הקשה, ומעלו הכבד אשר-נתן עלינו--ונעבדך...	וימרו את-חיהם בעבדה קשה,"
אבי הכביד את-עלכם, ואני אסיף על-עלכם; אבי, יסר אתכם בשוטים, ואני, איסר אתכם בעקרבים	אני יהוה אלהיכם, אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים, מהית להם, עבדים; ואשבר מטת עלכם

10. דברים י"ז, טז - יז

" רק, לא-ירבה-לו סוסים, ולא-ישיב את-העם מצרימה, למען הרבות סוס; ויהוה, אמר לכם, לא תספון לשוב בדרך הזה, עוד. ולא ירבה לו נשים ולא יסור לבבו וכסף וזהב לא ירבה לו מאד"

Moreover, he shall not keep many horses or send people back to Egypt to add to his horses, since the LORD has warned you, "You must not go back that way again. And he shall not have many wives, lest his heart go astray; nor shall he amass silver and gold to excess.

11. ישעיהו ל', א-ב, טז; ל"א, א

" הוי בנים סוררים, נאם-יהוה, לעשות עצה ולא מני, ולנסך מסכה ולא רוחי--למען ספות חטאת, על-חטאת. ב. ההלכים לרדת מצרים, ופי לא שאלו; לעוז במעוז פרעה, ולחסות בצל מצרים.... טז ותאמרו לא-כי על-סוס ננוס, על-כן תנוסו; ועל-קל נרכב, על-כן יקלו רדפיכם א הוי הירדים מצרים לעזרה, על-סוסים ישענו; ויבטחו על-רכב כי רב, ועל פרשים כי-עצמו מאד--ולא שיעו על-קדוש ישראל, ואת-יהוה לא דרשו"

Oh, disloyal sons! —declares the LORD— Making plans Against My wishes, Weaving schemes Against My will, Thereby piling Guilt on guilt— Who set out to go down to Egypt Without asking Me, To seek refuge with

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

Pharaoh, To seek shelter under the protection of Egypt. ..“No,” you declared. “We shall flee on steeds”— Therefore you shall flee! “We shall ride on swift mounts”— Therefore your pursuers shall prove swift! Ha! Those who go down to Egypt for help And rely upon horses! They have put their trust in abundance of chariots, In vast numbers of riders, And they have not turned to the Holy One of Israel, They have not sought the LORD.

12. שמות י"ד, ו-כג

" וַיֹּאמֶר, אֶת-רֶכֶבּוֹ; וְאֶת-עַמּוֹ, לָקַח עִמּוֹ. ז. וַיִּקַּח, שֵׁשׁ-מֵאוֹת רֶכֶב בַּחֹר, וְכָל, רֶכֶב מִצְרַיִם; וְשָׁלֶשׁ, עַל-כָּלּוֹ. כג. וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם, וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם--כָּל סוֹס פָּרָעָה, רֶכֶבּוֹ וּפָרָשָׁיו: אֶל-תּוֹךְ, הַיָּם."

He ordered his chariot and took his men with him; he took six hundred of his picked chariots, and the rest of the chariots of Egypt, with officers in all of them... The Egyptians came in pursuit after them into the sea, all of Pharaoh's horses, chariots, and horsemen.

13. מל"א ה, ו

" וַיְהִי לְשִׁלְמָה, אַרְבַּעִים אֶלֶף אָרוֹת סוֹסִים--לְמַרְכָּבוֹ; וְשָׁנַיִם-עֶשְׂרֵת אֶלֶף, פָּרָשִׁים."

Solomon had 40,000 stalls of horses for his chariotry and 12,000 horsemen.

מל"א ט, כב

" כִּי-הֵם אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה, וְעַבְדָּיו וְשָׂרָיו וְשְׁלִישָׁיו, וְשָׂרֵי רֶכֶבּוֹ, וּפָרָשָׁיו."

But he did not reduce any Israelites to slavery; they served, rather, as warriors and as his attendants, officials, and officers, and as commanders of his chariotry and cavalry.

מל"א י, כו

" וַיֵּאסֹף שְׁלֹמֹה, רֶכֶב וּפָרָשִׁים, וַיְהִי-לוֹ אֶלֶף וָאַרְבַּע-מֵאוֹת רֶכֶב, וְשָׁנַיִם-עֶשְׂרֵת אֶלֶף פָּרָשִׁים;..."

Solomon assembled chariots and horses. He had 1,400 chariots and 12,000 horses, which he stationed in the chariot towns and with the king in Jerusalem.

14. מל"א ח, מא-מג

" מֵא וְגַם, אֶל-הַנְּכָרִי, אֲשֶׁר לֹא-מֵעַמְךָ יִשְׂרָאֵל, הוּא; וְבָא מֵאַרְצַי רְחוֹקָה, לְמַעַן שְׁמֶךָ. מב. כִּי יִשְׁמְעוּן, אֶת-שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל, וְאֶת-יָדְךָ הַחֲזָקָה, וְזָרְעֶךָ הַנְּטוּיָה; וְבָא וְהִתְפַּלֵּל, אֶל-הַבַּיִת הַזֶּה. מג. מִגֵּאֲתָה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, מִכּוֹן שִׁבְתְּךָ, וְעִשִׂיתָ, כָּל אֲשֶׁר-יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנְּכָרִי-- לְמַעַן יֵדְעוּן כָּל-עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת-שְׁמֶךָ, לִירְאָה אֶתְךָ כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְלִדְעוֹת, כִּי-שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל-הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בְּנִיתִי."

“Or if a foreigner who is not of Your people Israel comes from a distant land for the sake of Your name— for they shall hear about Your great name and Your mighty hand and Your outstretched arm—when he comes to pray toward this House, oh, hear in Your heavenly abode and grant all that the foreigner asks You for. Thus all the peoples of the earth will know Your name and revere You, as does Your people Israel; and they will recognize that Your name is attached to this House that I have built.

15. מלכים א יב, יח

" וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם, אֶת-אַדְרָם אֲשֶׁר עַל-הַמַּס, וַיִּרְגְּמוּ כָל-יִשְׂרָאֵל בּוֹ אֲבָן, וַיָּמָת; וְהַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם, הִתְאַמֵּץ לְעָלוֹת בְּמַרְכָּבָה, לְנוֹס, יְרוּשָׁלַם."

King Rehoboam sent Adoram, who was in charge of the forced labor, but all Israel pelted him to death with stones. Thereupon King Rehoboam hurriedly mounted his chariot and fled to Jerusalem.